



Comissió
Interuniversitària
de Llenguatge
Administratiu
i Jurídic

Actes de la I Jornada (24 de novembre de 2000)

Jornada sobre llenguatge jurídic i administratiu universitari

Dinamització en llenguatge administratiu a la Divisió II de la Universitat de Barcelona

Georgina Castellà

Servei de Llengua Catalana de la Universitat de Barcelona

1 Títol de l'experiència

Auditoria de textos administratius d'unitats de gestió de la Divisió II, de Ciències Jurídiques, Econòmiques i Socials, de la Universitat de Barcelona.

2 Objectius

- Dur a terme un diagnòstic diferenciat, a partir de l'anàlisi d'un corpus significatiu de textos administratius produïts per tres unitats de gestió del centre.
- Proposar un seguit de mesures i recursos per pal·liar les deficiències detectades, entre les quals s'inclouen sessions de formació teoricopràctiques sobre la base dels errors que es produeixen sistemàticament.

3 Antecedents

- Intervenció concertada mitjançant l'acord previ amb els responsables de les unitats analitzades i la presentació d'un pla d'actuació que inclogui objectius i periodització.
- Intervenció en unitats que ja eren usuàries habituals de les tasques de correcció del Servei de Llengua Catalana (SLC).
- Entorn deficitari quant a índex de docència en català i, per tant, «escenari resistent»: major èmfasi en la qualitat lingüística de textos administratius en els quals, a l'emparedat d'un marc reglamentari, s'hi pot incidir per tal de fer augmentar la presència i la qualitat de les comunicacions en català en centres d'aquestes característiques.

4 Altres valors

El resultat del diagnòstic s'aplica globalment a cadascuna de les unitats i mai no es personalitza, atès que el corpus estudiat es compon de textos de diversos redactors anònims.

Els redactors dels textos prenen consciència dels errors detectats i poden assistir a sessions pràctiques que tractin aspectes puntuals deficitaris.

Es tracta d'una formació planificada a partir d'una anàlisi de necessitats i d'un criteri aglutinador en què s'incideix alhora en altres elements indispensables: autonomia dels redactors i coneixement d'altres factors que són fonamentals a l'hora d'elaborar textos de qualitat que ajudin a millorar la imatge corporativa, com, p. ex., la remissió al *Manual de normes gràfiques d'identificació visual* de la UB per tal de pal·liar la manca d'homogeneïtat quant a criteris gràfics en l'emissió de documents.

5 Metodologia

- Presentació del pla als òrgans competents.
- Recollida d'una mostra aleatòria de textos, preferentment de difusió externa provinents de les unitats objecte d'anàlisi.
- Anàlisi individualitzada de cadascun dels textos mitjançant la classificació de bandes d'errors.
- Informe dels errors més freqüents i importants de la mostra analitzada.
- Diagnòstic final: proposta de sessions teoricopràctiques breus per als redactors en què es tractin els aspectes deficitaris lingüístics, bibliografia i materials de suport (generador de documents administratius DAU 2000, correctors ortogràfics, etc.) i extralingüístics; p. ex. —com s'ha dit abans—, la revisió del *Manual de normes gràfiques d'identificació visual* de la UB, ús d'un llenguatge igualitari i no sexista, etc.

6 Informe: textos administratius de la unitat (Divisió II)

IDENTIFICACIÓ

Procedència:

Tipologies dels textos:

Difusió:

Destinatari del text:

Mitjans informàtics:

Observacions:

6 1. Aspectes textuais i referencials

a) Disposició: disseny del document

Identificació del núm. de registre:

Destinatari:

Signatura:

Datació:

Marges / distribució general del text:

b) Estructuració del contingut: ordenació, coherència i cohesió

Ordre en l'estructuració de les idees:

Informació rellevant per a la finalitat del text:

Progressió temporal del text:

c) Registre

Adequació del tractament:

Selecció del vocabulari:

Uniformitat global del text:

d) Convencions

Majúscules i minúscules:

Abreviatures i símbols:

Tractament protocol·lari:

D'altres:

6 2. Aspectes lingüístics

a) Ortografia

Apostrofació:

Accentuació:

posició	greu/agut	diacrítics	dièresi
---------	-----------	------------	---------

Vocalisme:

a/e	o/u	excepcions
-----	-----	------------

Consonantisme:

b/v	s/ss/c/ç/z/	j/g/tg/tj/ix
m/n	l/l·l/ll	p/t/c/b/d/g

b) Morfologia

Substantius	Adjectius	Articles	Pronoms
Demostratius	Possessius	Numerals	Quantitatius

c) Sintaxi

Pronoms febles	Pronoms relatius
----------------	------------------

Verbs	Adverbis
-------	----------

Enllaços	Puntuació
----------	-----------

Preposicions

d) Lèxic

Barbarismes	Derivació i composició
-------------	------------------------

Número/nombre

Ofertar

Suplicar/pregar → *demanar*

7.3 Aspectes gràfics

Majúscules i minúscules

Sigles i símbols

Abreviatures dins el text

Tractament

Ús dels signes de puntuació

8 Diagnòstic final: textos administratius de la unitat (Divisió II)

8.1 Reglamentació

En general, els textos emesos per aquesta unitat s'adeqüen al que estableix el Reglament d'usos lingüístics de la UB. Tan sols en un parell de casos no s'hi adiuen.

Comentari: reclamació d'un alumne que és contestada en castellà (veg. el punt 4.4 del Reglament, relatiu als usos externs).

Proposta: remissió al Reglament. Consensuar pautes pel que fa a les comunicacions externes / tipificació de supòsits

8.2 Normes gràfiques de presentació

Cal unificar els aspectes enunciats i pautats en les normes d'identificació visual de la UB (1998). Concretament, s'evidencien mancances i falta d'uniformitat en format, tipus i cos de lletra, logotip, disposició dels elements de la signatura, etc.

Proposta: remissió al *Manual de normes gràfiques d'identificació visual* de la UB en una sessió monogràfica guiada

8.3 Estructuració del contingut, ordenació, coherència i cohesió textual

En general, els textos presenten una bona estructuració i són coherents, responen a la intenció comunicativa original. Tanmateix, esporàdicament s'hi observen elements redundants i una redacció poc clara. De vegades la manca de nexes fa minvar la fluïdesa global del text.

Proposta: exercitar la microhabilitat de l'ordenació d'elements en una sessió guiada

8.4 Elements de registre

Aquest aspecte està força resolt en els textos. Suggerim l'ús d'un únic tractament per als destinataris dels textos (llevat de casos excepcionals); fixar, per tant, el *vós* i defugir el *vostè*. També cal bandejar usos no recomanables en llenguatge administratiu; per exemple, convé substituir el verb *pregar* per *demanar*, o bé per *sol·licitar*.

8.5 Convencions: ús de majúscules i minúscules, abreviatures i símbols

S'han detectat força deficiències quant a l'ús de majúscules i minúscules, referides principalment a càrrecs i òrgans de gestió, emplaçaments i denominacions d'ensenyaments. Les abreviatures també s'usen incorrectament.

Proposta: remissió a una sessió teòricopràctica sobre aquests aspectes

8.6 Aspectes d'ortografia, morfologia, sintaxi, lèxic i fraseologia

En els textos analitzats s'observa un domini elevat de les normes ortogràfiques; no s'hi detecten problemes quant a accentuació, apostrofació, vocalisme i consonantisme.

Aquest aspecte analitzat és, doncs, molt acceptable, tot i que esporàdicament trobem errors, generalment relacionats amb alternances vocàliques, p. ex.: *volgueu* en comptes de *vulgueu*, vacil·lacions quant a l'escriptura de la *a* i la *e*, etc.

S'observa un ús deficient dels pronoms relatius i dels pronoms febles. Algunes formes verbals són incorrectes. Problemes en l'ús del gerundi i de les preposicions (canvi i caiguda).

Sovint hi ha calcs del castellà: abundància de possessius, fraseologia administrativa, usos lèxics incorrectes com, p. ex., *complimentar* en comptes d'*emplenar*.

Proposta: sessió monogràfica sobre ús i maneig de bibliografia (diccionaris i correctors ortogràfics); sessió monogràfica sobre aspectes conflictius. Activació de marques de revisió

8.7 Conclusió

Procés d'optimització textual: treballar els apartats 8.1, 8.2 i 8.5; la resta són acceptables, però cal alguna actuació per millorar-los.